

sta pošteno plačo od viničarja, ker sta beže po vinogradu kolje podirala in trla. Lesa ni imel torej nobeden nič. Obupal sem že gledé presmeca, kar mi prinese v soboto naš delavec celo butaro šibovja. Spletel mi je doma tako dolg presmec, da me je v nedeljo metal po poti v cerkev in domov, kadar je količakj potegnul veter. — Noža pa le nisem videl več.

Listje in cvetje.

Nekaj cvetličja iz pesništva.

(Nabira in razkazuje St. pl. Orlovč.)

Č) Sinekdoha.

Poleg metafore imamo še dva prenosa, sinekdoho in metonimijo, ki ju nekateri uklepajo v jedno skupino, ker sta si res močno podobna. Tukaj se namreč ne zamenjujejo predmeti mej seboj radi podobnosti kakor v metafori, marveč radi neke medsebojne zveze, ki je pri sinekdohi bolj zvananja, skoro bi rekel, mehanična, kažoč se v širnem ali ožjem obsegu, pri metonimiji pa bolj notranja, miselna. Ker sta obe precej obsežni, ju tudi mi ločimo in govorimo najprej posebej o sinekdohi.

Glavna reč je tukaj delitev: ali se vzame del mesto celote, ali pa celota mesto dela po znanem latinskem izreku: „*pars pro toto*“ ali „*totum pro parte*“. In po tem znaku še lažje spoznavamo sinekdoho, ako si najprej mislimo, da je del drugačen kakor celota, n. pr. nimam svojega ognjišča (= hiše); vzeli so ga pod streho (= v hišo); v hlevu stoji petero glav ali repov (= živalij); v potu obraza si služi kruh (= živež in druge potrebščine).

Večkrat so pa posamezni deli, iz katerih obstoji celota, jednaki ali slični; tu pa nastane sinekdoha, ako se postavi:

a) vrsta namestu razreda, n. pr. to je lepa žival (= konj); po zraku ptica (= škrljanec) kroži, itd.;

b) r a z r e d namestu vrste, pojedina oseba namestu obnega imena, na primer: v gozdu so doma volcje (= zveri); Nimrod (= lovec); Job (= trpin), itd.;

c) abstraktno ime mesto konkretnega, na primer: sedanja mladost (= mladina, mladi ljudje);

č) jednina za množino, n. pr. sovražnik (= sovražniki) je pridrl; Francoz (= Francozi) je bil potolčen itd.;

d) določeno število za nedoločeno, n. pr. tisoč (= veliko) let; stonoga žival (= z mnogo nogami);

e) jeden izmej enakih delov, v katere se dá razkrojiti celota, na primer: dobra kapljica (= pijača), lepo zrno (= žito);

f) celota mesto enakih delov, na primer: morje (= morski valčki) pluska ob bregove, zemlja (= prst) ga krije.

Sinekdoha je tudi, če pridevnik zastopa samostalnik, n. pr. Vsemogočni, namesto Bog; vi mladi (= mladi ljudje). — Semkaj spada tudi slučaj, ko stoji samostalnik poleg substantivovanega pridevka v obliki prilastka, na primer: temna noči (= temna noč).

Zgledi sinekdoh:

Turška roka pokončala
Z domom mojim dom je tvoj.
(Štritar.)

Iz boja vojaki domov
Pod rodni se vračajo krov

Oj, koliko jasnih je lice! (A. Funtek.)

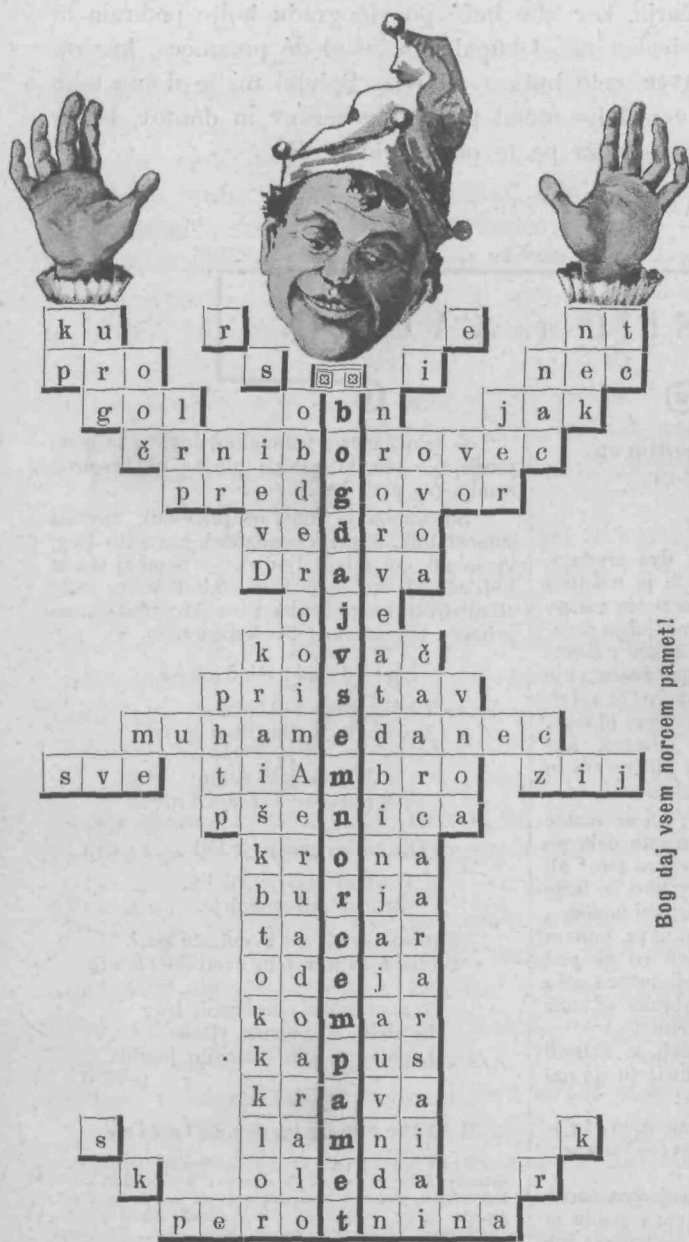
Potihnil glas je vijolin,
Strunar odbrenkal je. (Gregorčič.)

Stotisoč svetil na zvezdišču gorí,
Stotisoč čutil v tem svetišču plamtí.
(Gregorčič.)

Temna zelen planinskih trav
In vedra višnjevoš višav
Lepo se v njih (valovih) je zlila.
(„Soči“.)

Rešitev pustne zastavice.

Prav so uganili: Sajovic Gvidon, tretješolec v Kranju; Faturjev Ivanek na Rakeku; Koprivnikar Fanči, Huber Mici, Hrastnik Mici, Šapla Anica in Milavec Pepca, gojenke č. g. šolskih sester v Mariboru; Kunej Alojzija, Zupan Mar., učenci, Cerjak Jožef, Kunej Ferd., Ašič Karol, učenci v Podsredi; Novak Julija, učenka V. razr. v Senožečah; Mimi Bantova, poštna uprav. na Dobrovi; Skrinjar Miroslov, dijak v Trstu; Salberger Adolf, prvošol. v Kranju; Klun Jožef, četrtošolec v Novem mestu; Jugović Franja, nadučiteljica v Kranju; Osana Tinica in Milka, učenci pri svetem Duhu nad Krškim; Bončar Boštjan, Drganec Franc, Krajgher Primož, Kukla Jurij, Senčar Marko, osmošolci v Ljubljani; Zupančič Janko, učitelj v Kolovratu; Meglič Berta, učenka IV. razr. na Vranskem; Poldka Rott ova, učenka IV. razr. v Stari cerkvi; Funčuh Miroslov, učenec v Spod. Idriji; Praprotnik Nežika, Šporn Jul., Rudič Lizika, Šmajs Jerica, Vovšek Micika, Brložnik Franica, Čulk Liz., Lah Micika, Kok Bezika, Rössner Malč., Muhovec Micika, učenke III. razr. v Braslovcah; Gomilšek Minka, učenka I. slov. mešč. šole pri gg. uršulinkah v Ljubljani; Šlamberger Marinka, Rajh Matilda, Fušenjak Jospina, Repič Irma, Gorjek Alojzija, učenke IV. razr. v Ljutomeru; Pivk Leop., Sinkovec Florijan, Božič Josip, učenci V. razreda

Bog daj vsem norcem pamet!

c. kr. ljud. šole v Idriji; Kotar Janez, v Breginju; Baš Otakar v Celju; Kobal Ferd. v Idriji; Cof Ivan, četrtsolec v Kranju; Jelenec Micika in Jož., Nemanič Ana na Božakovem; Kunst Mic., učenka II. razreda na Polzeli; Rozman Pavla, Bezljaj Franja, učit. kandid. v Ljubljani; Petrin Ana, učenka III. razr. na Rečici; Vovko Fr. in Abadžić Jurij, dij. v Ljubljani; Pirc Stana in Ciril v Ljubljani; Gartner Anica, učenka na Catežu ob Savi; Zencovich Ema in Virginija pri sv. Miklavžu; Kump Stana, Marjan in Verica na Golniku pri Trziču; Čentič Viktor, drugosolec v Kranju; Grile Gabriel, dij. II. b višje gimn. v Ljubljani; Jeraj Jožefa, učenka III. r. na Rečici; Einspieler Fr., Sepachr Ant., Seničar Fr., Šveiger Jos., dijaki, Mogolič Pavl., Einspieler Štefanija, Binter Silvana, gospodične v Novem mestu; Pernat Josip, Grušič Josip, Tischler Rudolf, učenci III. razr. na Rečici; Grizold Antonija, Kupšič Mar., Skrbinek Angelica, učenke III. razr. v Rušah; Hrašovec Bogomil, učenec IV. razreda okol. šole v Celju; Strucej Jozefa, učenka III. razreda na Rečici; učenci in učenke II. razreda na Rakeku; Gologranc Konrad, učenec IV. r. v Celju; Čučar Franca in Julika, deklici pri sv. Juriju ob Taboru; Omladič Matija, Drobinc Emerik, Grah Janez, Glavnik Fr., Strjanšek Andrej, Zibret Jak., Balant Tone, Remic Jan., Rizmal Vincenc, učenci v Braslovčah; Svetina Iv., četrtsolec v Kranju; Vrečko Zora, Kečko Vladimir, učenca okol. šole v Celju; Ažman Ciril, Ciber Jakob, Dolencec Matej, Urbas Iv. in Zorko Franjo, tretješolci v Ljubljani; Pihlar Terez., Žalar Filem., Brumen Mar. in Vrzal Pavlina iz IV. razr., Kolar Alojzija iz III. razr. v Ljutomeru; Smid Gasper, prvosolec v Kranju; Križanič Mar., Korosa Mar., Osterc Anica, Razlag Ivanka, Spindler Alojzija, učenke pri svetem Križu blizu Ljutomera; Suhac Matej učenec IV. r. okol. šole v Celju; Vilman Franjo, četrtsolec v Kranju; Juvančič Marjetka, Petrič Franciška in Micika, Požboj Iv., Turek Marija, učenke v Planini; Belac Nežika, Sagaj Metika, Stanetič Francika, Stuhec Zeška, učenke V. razreda pri sv. Križu blizu Ljutomera; Šlamberger Anton, Kartin Herbert, Schreiner Henr., gimnazijci v Mariboru; Kacjan Franc, učenec v Leki; Flander Kasper, učenec v Novakih pri Cirknem; Bibek Jožek, kurjač v Zimici pri Mariboru; Punčuh Miroslav, učenec v Spod. Idriji; Kramar Anton, mizar v Mateni pri Igu; Grm Franciška, Končina Dragotina, Pogljajen Ana, Pasquotti Rezika, Vrhunc Franciška, gojenke Lichtenthurnovega zav.; Žiber Pavla in Al., učenca v Vurbergu; Požar Ciril in Vlad., učenca na Trati; Wolhinz Karol v Kresnicah.

Dostavek: Urinili sta se bili po nesreči dve tiskovni pomoti, jedna v korist, jedna v škodo rešilec. Pa vendar se je vse lepo izteklo. Neki segav rešilec tam iz Menišje nam je še ponagajal.

češ, da bo rešitev za nekatere — prepozna, prav kakor tista o medvedu: Gospod je imel zaprtega medveda v kletki, ki jo je pa nekaj polomil. Nekdo se pošli in pošlje gospodu pismeno sporočilo tako-le:

V^{da} Pri T da! A ne! I^a

To pa vam bodi, mladi čitatelji, nova zastavica. Ugibajte pridno, morda vam pové vaša bistra glavica, je li doseglo to čudno pisemce svoj namen, ali ne. Zato priobčimo konec te medvedove zgodbe šele prihodnjic.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik Ant. Kržiš. — Natisnila Katoliška Tiskarna v Ljubljani.